

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

OBDAVČITEV DOHODKOV IZ KAPITALA
FIZIČNIH OSEB

ALENKA BLAŽEVIĆ

KOPER, 2010

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

Zaključna projektna naloga

**OBDAVČITEV DOHODKOV IZ KAPITALA
FIZIČNIH OSEB**

Alenka Blažević

Koper, 2010

Mentor: viš. pred. mag. Vilma Milunovič

POVZETEK

V diplomskem so prikazane bistvene značilnosti in posebnosti obdavčitve dohodkov iz kapitala za fizične osebe v Republiki Sloveniji. Za vse oblike obdavčitev dohodkov iz kapitala (obresti, dividende in dobiček iz kapitala) je na primerih prikazana in obrazložena sprememba pri obdavčitvi, ki je nastala pri prehodu iz starega na nov Zakon o dohodnini. Pri obdavčitvi obresti je posebej prikazan pomen umestitve Obrestne direktive v slovensko zakonodajo zaradi ugotavljanja morebitnih utaj davkov. Iz lastnih izkušenj so opisane tudi težave, ki nastanejo pri prijavi posameznih dohodkov iz kapitala.

Ključne besede: Davčna uprava Republike Slovenije, Zakon o dohodnini, obdavčitev, dohodek iz kapitala, obresti, dividende, dobiček iz kapitala.

SUMMARY

The diploma thesis deals with the essential features and special taxation of capital income for individuals in the Republic of Slovenia. All forms of taxation on income from capital (interests, dividends and capital gain) are presented as cases and the change in taxation that has occurred in transition from the old to the new Income Tax Act is explained. In the interest tax the importance of the placement of the Directives Interest into the Slovenian legislation is particularly illustrated in order to determine the possible tax evasion. Problems arising from the application of individual income from capital are described from our own experience.

Key words: Tax Administration of the Republic of Slovenia, tax revenue law, taxation, income from capital, interest, dividends, capital gain.

UDK: 336.22(043.2)

VSEBINA

1	Uvod	1
1.1	Opredelitev problema in teoretičnih izhodišč	1
1.2	Namen in cilji diplomskega dela	2
1.3	Predvidene metode za doseganje ciljev	2
1.4	Predpostavke in omejitve diplomskega dela	2
2	Obdavčitev dohodka iz kapitala v Sloveniji	5
2.1	Obdavčitev dohodka iz kapitala	5
2.2	Obdavčitev obresti	5
2.3	Obdavčitev dividend	12
2.4	Obdavčitev dobička iz kapitala	14
2.4.1	Obdavčitev nepremičnin	14
2.4.2	Obdavčitev finančnega kapitala	16
2.5	Razvoj obdavčitve dohodnine v RS po osamosvojitvi	20
3	Problematika davčnih napovedi na Davčni upravi Koper	23
4	Analiza obdavčitve dohodkov iz kapitala	25
4.1	Primer 1: Primerjava obdavčitev obresti po starem in novem Zakonu o dohodnini	25
4.2	Primer 2: Primerjava obdavčitev dividend po starem in novem Zakonu o dohodnini	26
4.3	Primer 3: Primerjava obdavčitev dobička iz kapitala po starem in novem Zakonu o dohodnini	27
4.3.1	Obdavčitev dobička iz kapitala pri prodaji nepremičnine	27
4.3.2	Obdavčitev dobička iz kapitala ob odsvojitvi vrednostnih papirjev	28
5	Sklep	31
	Literatura	33
	Priloge	35

TABELE

Tabela 4.1	Izračun dividende iz tujine	26
Tabela 4.2	Popisni list vrednostnega papirja: delnica x.....	29
Tabela 4.3	Izračun dobička iz kapitala po ZDoh-1.....	29
Tabela 4.4	Izračun dobička iz kapitala po ZDoh-2.....	30

KRAJŠAVE

RS	Republika Slovenija
ZDoh	Zakon o dohodnini
EU	Evropska unija
DURS	Davčna uprava Republike Slovenije

1 UVOD

1.1 Opredelitev problema in teoretičnih izhodišč

V diplomskem delu bom predstavila obdavčitev dohodka iz kapitala fizičnih oseb na območju Republike Slovenije.

Davki so zgodovinska kategorija in so zato znani še iz časov nastanka prvih držav. So izredno pomemben vir državnih prihodkov, brez katerih si danes ne more nihče več predstavljati obstoja moderne države. Davki so tudi danes enako kot v preteklosti neprijetljivi, čeprav se je v ljudeh že tudi zakoreninila misel, da so pač nuja, ki omogoča normalno delovanje demokratičnih gospodarstev. Zaradi vse večjih pristojnosti države naraščajo tudi potrebe po finančnih sredstvih. Država financira svoje delovanje s finančnimi sredstvi, večino katerih zbere z davki, ki imajo poleg fiskalne tudi ekonomsko in socialno vlogo. Dohodnina sodi med najpomembnejše davke, s katerimi so obdavčeni dohodki državljanov.

Davčna zakonodaja je področje, ki se spreminja iz leta v leto. V Sloveniji je bilo po osamosvojitvi sprejeto veliko nove zakonodaje, tudi na področju pobiranja davkov. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo leta 2004 pa je po več kot desetletju sledila davčna reforma, ki je zajela spremembe vseh davčnih zakonov. V naslednjih letih je prišlo do dodatnih dopolnitev in sprememb Zakona o dohodnini.

Vse do leta 2005 so bile določbe, ki so opredeljevale kapitalske dobičke, precej poenostavljene. V začetku leta 2006 pa je prišlo do sprejetja novega Zakona o dohodnini, s čimer se je spremenil tudi način obdavčevanja dohodkov iz kapitala fizičnih oseb. S 1. 1. 2007 je prišlo do uveljavitve novega Zakona o dohodnini, saj je bil ZDoh-1 v obdobju dveh let petkrat noveliran, kar je nakazalo potrebo po oblikovanju novega besedila zakona. Cilj je bil, da bi se čim manj obdavčilo osebe z nizkimi dohodki in čim bolj tiste, ki imajo kapital. Tako so se spremenili krog zavezancev, višina davčne osnove, obračun določenih dohodkov in še mnogo drugega. Zaradi nastalih sprememb je treba to področje poznati vsaj toliko, da nimamo prevelikih težav pri oddaji različnih napovedi od dohodkov iz kapitala.

Z vstopom Slovenije v EU se je moral preoblikovati tudi slovenski davčni sistem, da je lahko izpolnjeval določene zahteve EU. Zaradi velikih sprememb na tem področju je davčna reforma vedno aktualen predmet razprav. Prav zaradi aktualnosti navedene tematike sem se odločila za proučitev vpliva spremenjene zakonodaje na dohodke iz kapitala.

V nalogi bom izhajala iz obravnave obdavčitve dohodka iz kapitala s teoretičnega vidika, pri čemer bom zajela ugotavljanje davčne osnove, davčne stopnje, krog zavezancev za posamezen davek, celoten davčni postopek, morebitne olajšave in način davčnega obračuna dohodkov iz kapitala. Ugotavljala bom tudi teža bremena, ki jo nosi fizična oseba pri obdavčitvi teh dohodkov s predpisanim načinom napovedi.

1.2 Namen in cilji diplomskega dela

Namen diplomskega dela je predstaviti primerjavo med starim načinom obdavčitve dohodkov iz kapitala fizičnih oseb ter obdavčitvijo po novem Zakonu o dohodnini. Od države se je pričakovalo, da bo vzdrževala stabilen davčni sistem s čim manj spremembami, ki bi povzročale prilagajanje in težave davčnim zavezancem. Skladno z uveljavitvijo pravnega reda EU je bilo treba podrobneje urediti obdavčitev fizičnih in pravnih oseb, zaradi česar sta bila sprejeta nova Zakon o dohodnini in Zakon o davku od dohodka pravnih oseb, ki sta v sistem dosedanje obdavčitve vnesla bistvene spremembe.

Poskusila bom čim bolj nazorno prikazati novosti in spremembe, nastale z novim Zakonom o dohodnini, povezanih s spremenjeno obdavčitvijo dohodkov iz kapitala, ter obenem razložiti morebitne težave pri njegovem razumevanju. Pred začetkom pisanja bom na osnovi dosedanjih spoznanj postavila nekaj osnovnih hipotez, in sicer:

- novi Zakon o dohodnini razširja krog zavezancev za davek od dohodka iz kapitala;
- zaradi spremembe zakonodaje je prišlo do sprememb tudi pri utemeljevanju različnih oprostitev ter pri hranjenju dokumentacije za dokazovanje lastništva, npr. pri dobičku iz kapitala;
- davčne napovedi posameznih dohodkov iz kapitala so razmeroma zapletene za razumevanje, zaradi česar lahko prihaja do napak pri izpolnjevanju.

1.3 Predvidene metode za doseganje ciljev

V teoretičnem delu diplomskega dela bom s pomočjo študija ustrezne strokovne literature predstavila teoretična izhodišča v zvezi z obdavčitvijo dohodkov iz kapitala fizičnih oseb, pri čemer bom uporabljala predvsem strokovne učbenike s področja davkov in financ ter strokovne revije, stališča davčne uprave idr. S proučitvijo veljavne zakonodaje bom tako predstavila normativno ureditev obdavčevanja v Republiki Sloveniji. Primerjalno metodo bom uporabila za ponazoritev razlik med obdavčitvama dohodkov po starem in novem, zdaj veljavnem sistemu. Z analitično-deskriptivno metodo bom opredelila in analizirala osnovne značilnosti posameznih davčnih pojmov.

V empiričnem razdelku diplomskega dela bom uporabila komparativno metodo pri posameznih kategorijah dohodkov iz kapitala, in sicer tako, da bom s hipotetičnimi primeri prikazala izračune obdavčitve oz. obremenitve davčnih zavezancev po sedanji in prejšnji zakonodaji.

1.4 Predpostavke in omejitve diplomskega dela

Pri pisanju diplomskega dela se bom posvetila obravnavanju problema obdavčitve dohodka iz kapitala fizičnih oseb v slovenskih razmerah ob obstoječi davčni zakonodaji. Obdelava bo zajemala le obdavčitev fizičnih oseb.

V delu se ne bom osredotočila na obdavčitev vseh dohodkov fizične osebe, ampak le na obdavčitev dohodka iz kapitala, s čimer bo omejen obseg področja obravnave.

2 OBDAVČITEV DOHODKA IZ KAPITALA V SLOVENIJI

2.1 Obdavčitev dohodka iz kapitala

Dohodki iz kapitala so dohodki, ki izvirajo iz razpolaganja kapitala v lasti davčnega zavezanca. Uvrščamo jih med pasivne dohodke, ki predstavljajo vir dohodka za katerega ni potrebno delati, ampak je posledica preteklih dejanj, zbranega kapitala ali ustvarjenega posla. V našem primeru je to dohodek od naložb v podjetja, trgovanja z vrednostnimi papirji in nepremičninami ter varčevanja denarja v bankah in hranilnicah v Sloveniji in drugih državah.

Kot dohodki iz kapitala se obdavčujejo (Škof et al. 2007, 221):

- obresti,
- dividende,
- kapitalski dobički.

Zakonodajalec je za obdavčitev tovrstnih dohodkov predvidel t. i. cedularni način obdavčitve, in sicer s splošno in (načeloma) enotno (proporcionalno) davčno stopnjo, ki v tem trenutku znaša 20 %. Pri cedularnem obdavčevanju se vsak prihodek davčnega zavezanca obdavči s posebnim davkom. Cedularni davki so analitični davki, saj obdavčujejo samo en element davčne obremenitve davčnega zavezanca. Cedularni davki tako ne predstavljajo davka na dohodek, pač pa serijo davkov na prihodke (Kovač 2008, 31).

Dohodki iz kapitala so »nova« kategorija dohodkov, ki jih je ZDoh-1 že poznal, vendar jih je drugače zajemal. Obresti in dividende so spadali v kategorijo dohodkov iz premoženja, dobiček iz kapitala pa je bil »samosvoja« kategorija. Dohodki, ki jih ZDoh-2 združuje v okviru dohodkov iz kapitala, se ne uvrščajo v letno davčno osnovo zavezanca in torej niso obdavčeni z dohodnino kot letnim davkom (Škof et al. 2007, 221).

2.2 Obdavčitev obresti

Obresti so plačilo za prepustitev rabe denarnega zneska ali glavnice. Izračunajo se od glavne terjatve, tj. glavnice, in ko nastanejo, postanejo samostojna terjatev. Biti morajo pogodbeno oziroma posebej dogovorjene ali zakonito predpisane. Izračunajo se v višini od te glavne stvari in po času, v katerem uporaba traja (Kako je kaj obdavčeno? 2001, 10).

Obresti spadajo med dohodke iz kapitala in so obdavčene s proporcionalno davčno stopnjo. Osredotočila se bom na davčno obravnavo obdavčitve obresti, katerih prejemnik je slovenski rezident.

Obdavčitev obresti se pojavi prvič v sklopu davčne osnove za odmero dohodnine že v prvem zakonu o dohodnini, in to le od obresti na posojila, dana pravnim in fizičnim

osebam. Preostale obresti so neobdavčene (ZDoh 1993, 64. člen). Z naslednjim zakonom o dohodnini se davčna obveznost razširi še na preostale obresti (ZDoh-1 2004, 70. člen). V letno davčno osnovo od dohodnine se v letu 2005 všteva 10 %, v letu 2006 pa 25 % obresti, ki presegajo letni neobdavčen del v višini takratnih 300.000 tolarjev (ZDoh-1 2004, 102. člen). Z letom 2006 so se začele obresti obdavčevati po 15 % davčni stopnji, kar se je štelo kot dokončni davek (ZDoh-1D 2005, členi 41, 126 a in 141).

Med obresti, ki so po ZDoh-2 (2006) obdavčene kot dohodek iz kapitala, spadajo:

- obresti od posojil,
- obresti od dolžniških vrednostnih papirjev,
- obresti od zamenljivih dolžniških vrednostnih papirjev,
- obresti od denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah ter od drugih podobnih finančnih terjatev do dolžnikov,
- dohodek iz oddajanja v finančni najem,
- dohodek iz življenjskega zavarovanja (razen izjem),
- dohodek iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega po pokojninskem načrtu, ki ni vpisan v posebni register,
- dohodek iz prostovoljnega pokojninskega zavarovanja,
- dohodek, dosežen na podlagi delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki obresti,
- vsako nadomestilo, ki ne predstavlja vračila glavnice iz finančnodolžniškega razmerja, vključno z nadomestili za tveganje ali za zmanjšanje vrednostni glavnice iz finančnodolžniškega razmerja zaradi inflacije,
- diskonti, bonusi, premije.

Izjema so obresti iz dolgoročno vezanih denarnih sredstev in dolgoročnega varčevanja (več kot eno leto) pri bankah in hranilnicah v Sloveniji in EU, ki se obdavčijo v tistem letu, ko so bile obračunane, ne pa tudi izplačane. Zavezanec z njimi še ne more razpolagati, pod pogojem, da se je zavezanec rezident odločil za tak način obdavčitve (da se obresti, obračunane v posameznem letu, tudi obdavči v letu, ko so bile obračunane, in ne šele po poteku vezave ali varčevanja) in o tem obvestil banko ali hranilnico ob sklenitvi pogodbe oz. najkasneje do konca davčnega leta, v katerem je bila pogodba sklenjena.

Obresti, ki so oproščene plačila dohodnine, so določene v 82. členu ZDoh-2 (2006). Skladno s tem členom se dohodnine ne plačuje:

- od dohodka iz življenjskega zavarovanja, sklenjenega pred 1. januarjem 2005,
- od obresti zaradi neupravičeno ali preveč odmerjenih in plačanih davkov in prispevkov,

- od obresti na pozitivno stanje na transakcijskem računu pri izvajalcu plačilnega prometa, npr. pri banki,
- od dohodka iz življenjskega zavarovanja, ki se izplača zaradi smrti osebe,
- od dohodka iz življenjskega zavarovanja, če nastane pravica zahtevati izplačilo zavarovalne vsote po preteku desetih let od dneva sklenitve pogodbe o življenjskem zavarovanju, če sta sklenitelj zavarovanja in upravičenec ena in ista oseba ter ni podana zahteva za izplačilo pred potekom desetih let,
- od obresti iz varčevalne pogodbe po nacionalni stanovanjski varčevalni shemi (NSVS), ki je sklenjena za najmanj pet let (razen obresti pri odstopu od pogodbe),
- od 50 odstotkov obresti na obveznice SOS2E, ki jih je prejel denacionalizacijski upravičenec kot tudi njegovi dediči, če je denacionalizacijski upravičenec mrtev ali je razglašen za mrtvega pred dnevom pravnomočnosti odločbe o denacionalizaciji in če jim slovenski odškodninski sklad oziroma slovenska odškodninska družba navedene obveznice izroči na podlagi sklepa o dedovanju,
- od obresti iz vplačil etažnih lastnikov v rezervni sklad.

Davčna osnova

Davčna osnova je denarna ali fizična količina, natančno določena z davčnimi predpisi. Višina davčne obveznosti posameznega zavezanca je odvisna od davčne osnove in davčne stopnje. Velja torej naslednja enačba (Milost in Milunovič 2001, 16):

davčna osnova x davčna stopnja = znesek davka.

Davčno osnovo za odmero davka od dohodka od kapitala predstavljajo dosežene obresti. Obresti so dosežene, ko so prejete, to pomeni izplačane ali kako drugače dane na razpolago fizični osebi v davčnem letu, ki je enako koledarskemu (Davčna uprava RS 2009a).

Navedeno pravilo ne velja za določene dohodke, ki se sicer obdavčujejo kot obresti, vendar se njihova davčna osnova ugotavlja na drugačen način (ZDoh-2 2006, 84.–87. člen), in sicer:

- od obresti iz dolgoročno (več kot eno leto) vezanih denarnih sredstev in dolgoročnega varčevanja pri bankah in hranilnicah v Sloveniji in EU – davčna osnova je enaka obrestim, obračunanim za obdobje davčnega leta, če se zavezanec rezident tako odloči in o tem obvesti banko ali hranilnico ob sklenitvi pogodbe oz. najkasneje do konca davčnega leta, v katerem je bila pogodba sklenjena (na ta način se davčno breme lahko porazdeli na posamezna

- leta, tako da celotni znesek doseženih obresti ni obdavčen po poteku varčevanja ali vezav);
- od dohodka iz finančnega najema – davčna osnova je del plačila finančnega najemjemalca finančnemu najemodajalcu, ki ni vračilo glavnice. V primeru, da po poteku pogodbe o finančnem najemu lastninska pravica ne preide na finančnega najemjemalca, se obdavči tudi vračilo glavnice, in sicer kot dohodek iz oddajanja premoženja v najem;
  - od dohodka iz življenjskega zavarovanja – davčna osnova je razlika med prejetim izplačilom in vplačilom. Pri obročnih izplačilih se davčno osnovo ugotavlja po posebnih pravilih;
  - od obresti, doseženih z unovčitvijo kupona za izplačilo obresti – davčna osnova so dosežene obresti (npr. izplačilo kupona pri obveznicah);
  - od obresti, doseženih ob odsvojitvi ali odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja – davčna osnova so obresti, obračunane za obdobje od dneva pridobitve do dneva odsvojitve ali odkupa diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja (npr. zakladne menice).

Davčna stopnja

Davčna stopnja je z zakonom predpisana višina davčnega bremena. Predstavlja razmerje med zneskom plačanega davka in davčno osnovo. Določi se lahko v absolutnem znesku na neko enoto ali najobičajneje v odstotku od davčne osnove (Pernek 2001, 111).

V letu 2009 se od obresti izračuna in plača dohodnina po stopnji 20 odstotkov od davčne osnove in se šteje kot dokončni davek.

Odmera dohodnine od obresti

Z odmero se davčna obveznost posameznih davčnih zavezancev, predpisana s splošnim pravnim predpisom, konkretizira. Zato je odmera davka davčnemu zavezancu konkreten pravni akt, ki vsebuje dve bistveni prvini: ugotavljanje davčne osnove ob upoštevanju davčnih oprostitev in olajšav ter uporabo davčne stopnje na ugotovljeno davčno osnovo (Žibert 2003, 81).

Za odmero davka od dohodkov so predpisani trije različni postopki: obračun davka po odbitku, samoobdavčitev in davčna odmera ali odločba.

Obračun davka po odbitku (angl. withholding tax) je najpomembnejši način obračunavanja davkov. Pri tem imajo ključno vlogo izplačevalci plač, avtorskih honorarjev, podjemnih pogodb in podobnih izplačil, ki obračunajo ob izplačilu davke in prispevke ter jih plačajo na račune javnih teles. Davek po odbitku je lahko akontacija ali dokončna dajatev (Milost in Milunovič 2001, 77–78).

Samoobdavčitev (angl. self-assessment) uporabljajo zlasti pravne osebe za obdavčitev večine splošnih in posebnih trošarin, za obdavčitev dobička in podobno. Zavezanec za samoobdavčitev izdela pri tem davčni obračun (napoved), ugotovi davčno osnovo in praviloma tudi vplača akontacijo ali poravna dokončno obveznost na račune javnih teles. Če zavezanec ne predloži davčnega obračuna oziroma je ta nepravilen, lahko davčni organ z odločbo odmeri davčno obveznost.

V primeru davčne odmere ali odločbe (angl. assessment) ugotovi davčno obveznost davčni organ na podlagi zavezančeve davčne napovedi, ki mora vsebovati vse podatke, potrebne za odmero davka. Če davčni organ sumi v verodostojnost davčne napovedi, običajno ugotovi davčno obveznost s cenitvijo, pri čemer upošteva vse informacije o zavezančevem poslovanju, premoženju in porabi.

Fazi obračuna sledi faza plačila, v kateri se davek pobere. V ta namen je izdana ustrezna odločba, opremljena s pravnim poukom glede roka plačila in morebitne pritožbe. Davek lahko plačamo na več načinov, na primer sami preko sistema plačilnega prometa ali pa na prisilni način, z izterjavo (prav tam, 77–78).

Plačnik davka na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca, opravi po 134. členu ZDoh-2 (2006) obračun dohodnine od obresti. Razlikujemo dve vrsti napovedi od obresti:

- napoved od obresti na denarne depozite,
- napoved za druge obresti.

Od obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v Sloveniji in EU, ki jih doseže rezident, plačnik davka (npr. banka ali hranilnica iz Slovenije), ne izračuna, ne odtegne in ne plača dohodnine, ko so le-te dosežene. Dohodnina se od teh obresti izračuna in plača na letni ravni na podlagi napovedi, ki jo mora davčni zavezanec rezident vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto. Na podlagi te napovedi davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od obresti do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto. Napoved je dolžan vložiti le tisti davčni zavezanec, katerega skupni znesek doseženih obresti presega 1.000 evrov.

Od drugih obresti pa se dohodnina plačuje na dva načina:

1. Če dohodek izplača plačnik davka, je le-ta dolžan izračunati, odtegniti in plačati dohodnino od obresti v breme dohodka davčnega zavezanca (prejemnika obresti). Tako plačana dohodnina se šteje kot dokončni davek, kar pomeni, da teh obresti za davčne namene ni treba napovedati v nobeni napovedi.
2. V primerih, ko ni plačnika davka (npr. ko gre za obresti, dosežene neposredno pri banki ali hranilnici v državi, ki ni članica EU, ali za obresti na dolžniške vrednostne papirje, dosežene neposredno iz tujine), pa mora te dohodke

napovedati davčni zavezanec sam, in sicer do 15. dne v mesecu za preteklo trimesečje pri davčnem organu. V teh primerih davčni zavezanec plača dohodnino od obresti na podlagi odmerne odločbe, ki jo izda davčni organ.

V nadaljevanju bomo na kratko prikazali direktivo Sveta 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti.

Republika Slovenija je 1. maja 2004 postala članica EU, s tem pa tudi del notranjega evropskega trga. Med akti EU, ki se nanašajo na področje obdavčitve dohodkov fizičnih oseb in katerih določbe so prenesene v Zakon o dohodnini, je tudi Direktiva o obdavčitvi obresti, ki je bila v okviru davčnega paketa sprejeta na Svetu ECOFIN¹ dne 3. 6. 2003 (Predlog Zakona o dohodnini 2004, 2).

S 1. julijem 2005 se je začela uporabljati tako imenovana obrestna direktiva (Direktive sveta 2003/48/ES o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti z dne 3. julija 2003), ki je v slovenski pravni red prenesena v 10. podpoglavje petega dela Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Davčna uprava RS 2005, 3).

Glavni namen Direktive je zagotoviti, da bi bil dohodek od prihrankov v obliki izplačanih obresti, ki se v eni državi članici izplača fizični osebi, ta pa je rezident druge države članice, obdavči v državi rezidentstva, in ne v državi vira, in sicer v skladu z zakonodajo države rezidentstva fizične osebe. Obresti bodo obdavčene z uporabo nacionalnih davčnih zakonodaj posameznih držav, tako da Direktiva sama ne pomeni poskusa uvajanja nads nacionalnih davčnih predpisov za vse državljane posamezne države članice, ne glede na to, kje so pridobili obresti. V ta namen so bili tudi s strani Republike Slovenije podpisani mednarodni sporazumi o obdavčevanju dohodkov od prihrankov v obliki plačil obresti. Seznam podpisanih sporazumov najdemo v prilogi 1.

Vloga Direktive je namenjena predvsem ugotavljanju dohodkov od obresti za potrebe obdavčitve v EU, ne pa poenotenju davčnih bremen na obresti na nacionalni ravni. Višina obdavčitve obresti na nacionalni ravni ostaja odgovornost in obveznost posameznih vlad držav članic EU. Njihova odločitev o obsegu efektivnega davčnega bremena za nacionalne prihranke lahko vpliva na privlačnost države kot finančnega centra (Becker 2003, 3).

Kljub temu pa je trem državam članicam EU (Avstriji, Belgiji in Luksemburgu) namesto izmenjave podatkov dovoljena uvedba davčnega odtegljaja. Te tri države so za odpravo bančne tajnosti in zaradi strukturnih razlik postavile pogoje. Dosegle so vzpostavitev prehodnega obdobja, v katerem od dohodka od prihrankov nerezidentov pobirajo davčni odtegljaj na viru.

---

¹ ECOFIN: Economic and Financial Affairs Council – Svet za ekonomske in finančne zadeve

Vendar pa so države članice, ki pobirajo davčni odtegljaj, predpisale tudi enega ali oba izmed naslednjih postopkov, po katerih lahko upravičeni lastnik zahteva, da se davek ne odtegne:

- postopek, ki omogoča, da upravičeni lastnik izrecno pooblasti plačilnega zastopnika za poročanje podatkov v državo članico, kjer je rezident za davčne namene in/ali
- postopek, ki zagotavlja, da se davek ne odtegne, če upravičeni lastnik plačilnemu zastopniku predloži potrdilo, ki se glasi na njegovo ime in ga je izdal pristojni organ države članice, katere rezident je upravičeni lastnik za davčne namene.

Ne glede na to, da navedene tri države članice EU ne posredujejo podatkov drugim državam članicam, pa od drugih držav članic prejemajo podatke o dohodku od prihrankov, ki jih njihovi rezidenti dosegajo v teh državah.

Definicija obresti je v obrestni direktivi in sporazumih zelo široko opredeljena, saj vključuje obresti iz dolžniških terjatev vseh vrst, vključno z bančnimi depoziti, podjetniškimi in državnimi obveznicami ter drugimi podobnimi prenosljivimi dolžniškimi vrednostnimi papirji. Definicija obresti se razširja tudi na obračunane in še neplačane obresti ter na obresti, pripisane glavnici. Definicija obresti prav tako vključuje dohodek od obresti v primerih, ko vlagatelji posredno investirajo v različne kolektivne naložbene podjeme (tj. v investicijske sklade, ki jih upravljajo naložbeni strokovnjaki družbe za upravljanje, ki denar svojih vlagateljev nalagajo v različne naložbe in kjer razpršitev sredstev v različne vrednostne papirje zmanjšuje tveganje vlagateljev).

Obrestna direktiva se uporablja v vseh državah članicah EU. Kljub temu, da se uporaba ukrepov, ki ustrezajo ali so enaki tistim, ki jih določa obrestna direktiva, pravno ne more razširiti izven območja EU, se le-ti uporabljajo tudi v odvisnih ali pridruženih ozemljih.² Države članice EU in odvisna ali pridružena ozemlja so se prostovoljno sporazumela, da bodo uporabljala ukrepe, ki ustrezajo ali so enaki tistim, ki jih določa obrestna direktiva.

Kot že predhodno navedeno, so Avstrija, Belgija in Luksemburg tiste tri države članice EU, ki so edine uvedle davčni odtegljaj, preostalih 22 članic EU pa je uvedlo avtomatično izmenjavo podatkov. Davčni odtegljaj so, z izjemo Kajmanskih otokov, Anguille, Arube in Montserrat, uvedla tudi vsa ostala odvisna ali pridružena ozemlja.

V Sloveniji določa obliko in način dostave podatkov o dohodku od prihrankov Pravilnik o dajanju podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti (Uradni list

---

² Odvisna ali pridružena ozemlja so: Andora, Anguilla, Aruba, Britanski deviški otoki, Guernsey, Jersey, Kajmanski otoki, Lihtenštajn, Monako, Montserrat, Nizozemski Antili, otok Man, otoki Turks in Caicos, San Marino, Švica.

RS, št. 9/2007). Plačilni zastopniki, kot so npr. Republika Slovenija, Banka Slovenije, banke, zavarovalnice, borzno-posredniške družbe itd., morajo Generalnemu davčnemu uradu Davčne uprave Republike Slovenije, ki je pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov o dohodku od prihrankov med državami članicami EU in odvisnimi ali pridruženimi ozemlji, do 28. februarja tekočega leta dostaviti vse podatke v zvezi s plačili dohodka od prihrankov, ki so bila opravljena ali prejeta oziroma zagotovljena v preteklem letu. Generalni davčni urad mora podatke, ki jih je pridobil, sporočiti pristojnemu organu države članice EU oziroma odvisnega ali pridruženega ozemlja, katere rezident je upravičeni lastnik, in sicer do 30. junija tekočega leta za preteklo leto, v katerem so bila plačila dohodkov od prihrankov opravljena ali prejeta oziroma zagotovljena.

Izmenjava podatkov o dohodku od prihrankov med Slovenijo in ostalimi članicami EU ter odvisnimi ali pridruženimi ozemlji se izvaja vse od leta 2006. V države članice EU je bilo v letu 2008 posredovanih 7.980 podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti, ki so jih v letu 2007 v Republiki Sloveniji dosegli upravičeni lastniki, davčni rezidenti držav članic EU. S strani drugih držav članic ter odvisnih ali pridruženih ozemelj je davčna uprava prejela 29.792 podatkov o dohodku od prihrankov davčnih rezidentov Republike Slovenije. Prihodki iz naslova pobranega davčnega odtegljaja, ki so jih nakazale države članice EU ter odvisnega ali pridruženega ozemlja v dobro Republike Slovenije, so v letu 2008 znašali 2.088.200,79 EUR (v letu 2007 so znašali 1.480.830,95 EUR). Številke so zelo spodbudne, saj prikazujejo učinkovitost direktive pri obdavčevanju obresti (Davčna uprava RS 2009b, 70).

2.3 Obdavčitev dividend

Dividenda je udeležba pri dobičku podjetja, ki pripada lastnikom delnic delniške družbe. Dividende se po navadi izdaja enkrat letno, lahko pa se podjetje odloči tudi drugače ali pa dividend sploh ne izplača. Odvisno je od dobička in strateških ciljev. Do izplačila dividend pride, ker želi podjetje svojim lastnikom izplačati ustvarjeni dobiček. Dobiček lahko investirajo tudi v nove naložbe. Večina delniških družb uporablja kombinacijo obeh načinov porabe dobička.

Dividende so obdavčene že od uveljavitve prvega zakona o dohodnini v RS. Najprej so se vštevale v davčno osnovo za odmero dohodnine v celoti, kasneje pa se je zaradi izogibanja dvojnemu obdavčenju v osnovo vštela bruto dividenda, zmanjšana za 40 % (ZDoh 1993, 65. člen) oziroma pozneje za 35 % (ZDoh-1 2004, 102. člen). Z letom 2006 so bile dividende izvzete iz dohodninske davčne osnove in se obdavčujejo po fiksni 20 % davčni stopnji (ZDoh-1D 2005, 41. in 126. a člen).

ZDoh-2 drugače od ZDoh-1 všteta dividende med dohodek iz kapitala. Ne glede na to so dividende pa tudi lastniški delež (prvi in drugi odstavek 90. člena ZDoh-2) opredeljeni enako kakor v ZDoh-1. Dividende so cedularno obdavčene in se

obdavčujejo z proporcionalno davčno stopnjo. Osredotočila se bom na davčno obravnavo obdavčitve dividend, katerih prejemnik je slovenski rezident.

Po ZDoh-2 so to v prvi vrsti dividende kot izplačilo udeležbe pri dobičku podjetja, in sicer na podlagi lastniškega deleža. Poleg dividend so to tudi:

- drugi dohodki, doseženi na podlagi lastniškega deleža v gospodarski družbi (npr. delnice v delniški družbi, poslovni delež v družbi z omejeno odgovornostjo ipd.), zadrugi in drugih oblikah organiziranja, vključno s premoženjskim vložkom tihega družbenika v podjetje nosilca tihe družbe ali v katero koli drugo obliko organiziranja, ki ima pretežno naravo lastniškega kapitala, ta pa ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža, kot tudi razdelitev v obliki delnic ali zamenljivih obveznic ter pripis dobička kapitalskemu deležu družbenika;
- prikrito izplačilo dobička;
- dobiček, ki se razdeli v zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji, ti pa zagotavljajo udeležbo v dobičku gospodarske družbe, zadruga itn.;
- dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve čistega dobička vzajemnega sklada, razen prihodkov vzajemnega sklada, doseženega na podlagi delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki obresti, ki se obdavčujejo kot obresti.

Davčna osnova

Davčna osnova so poleg doseženih dividend tudi drugi dohodki na podlagi lastniškega deleža, ki se obdavčujejo na enak način kot dividende. Pri prikritem izplačilu dobička se davčna osnova določi na podlagi primerljive tržne cene.

Davčna stopnja

V letu 2009 se izračuna in plača dohodnina od dividend po stopnji 20 odstotkov od davčne osnove in se šteje kot dokončni davek.

Odmera dohodnine od dividend

Po 325. členu ZDavP-2 (2006) dohodnino od dividend izračuna plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja ali pa davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca.

V primeru, da dividende izplača plačnik davka, mora plačnik davka izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj kot dohodnino po stopnji 20 odstotkov.

V primeru, da dividendo izplača oseba, ki ni plačnik davka (v primeru, ko zavezanec dosega dividende neposredno iz tujine), mora davčni zavezanec dosežene dividende napovedati sam, in sicer do 15. dne v mesecu za preteklo trimesečje pri

davčnem organu. Na podlagi te napovedi davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od dividend v 30 dneh od dneva vložitve napovedi. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine od dividend je zavezanec (prejemnik dividende) sam.

2.4 Obdavčitev dobička iz kapitala

Dobiček iz kapitala sodi med dohodke iz kapitala in je obdavčen s proporcionalno davčno stopnjo in je cedularno obdavčen. Osredotočila se bom na davčno obravnavo obdavčitve dobička iz kapitala katere prejemnik je slovenski rezident.

Kapitalski dobički so se začeli obdavčevati šele leta 1997 (ZDoh-A 1995, 15. člen), poleg tega se je upoštevala pri izračunu tudi stopnja inflacije (ZDoh-C 1996, 58. b člen), obdavčeni pa so bili le v primeru odsvojitve vrednostnih papirjev prej kot v treh letih (ZDoh-C 1996, 5. člen). V letu 2006 se je to spremenilo, davčna stopnja se za kapitalske dobičke iz 20 % vsakih pet let držanja vrednostnega papirja zniža za pet odstotnih točk, tako da so kapitalski dobički po 20 letih obdavčeni s stopnjo 0 % (ZDoh-1D 2005, 41; 126. a člen).

Dobiček iz kapitala je dobiček, dosežen z odsvojitvijo kapitala. Za kapital se štejejo:

- nepremičnine, ne glede na to, ali so bile odsvojene v spremenjenem ali nespremenjenem stanju;
- finančni kapital:
  - vrednostni papirji in deleži v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja;
  - investicijski kuponi.

2.4.1 Obdavčitev nepremičnin

Za odsvojitvev nepremičnine se šteje vsaka odsvojitvev, kot je zlasti prodaja, zamenjava ter dajanje nepremičnine v dar.

Na tem mestu moramo opozoriti na določbo 153. člena ZDoh-2, ki v skladu z določbami ZDoh-2 iz obdavčitve izvzema nepremičnine (kapitalske dobičke iz naslova nepremičnin), ki so bile pridobljene pred 1. januarjem 2002. Kapitalski dobiček, dosežen ob odsvojitvi nepremičnine, pridobljene pred navedenim datumom, bo torej neobdavčen, četudi bo odsvojitvev opravljena po 1. januarju 2007 (po dnevu pričetka uporabe ZDoh-2) (Škof et al. 2007, 562).

Davčna osnova

Davčna osnova od dobička iz kapitala je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi.

Vrednost kapitala ob pridobitvi = nabavna vrednost kapitala + stroški (na nepremičnini opravljene investicije in stroški vzdrževanja, ki povečujejo uporabno vrednost nepremičnine, če jih je plačal zavezanec; davek na dediščine in darila in davek na promet nepremičnin, ki ga je plačal zavezanec ob pridobitvi kapitala, stroški cenitve ob pridobitvi nepremičnine (največ 188 evrov), normirani stroški v višini 1 odstotka od nabavne vrednosti kapitala).

Vrednost kapitala ob odsvojitvi = v prodajni ali drugi pogodbi navedena vrednost kapitala ob odsvojitvi – stroški (davek na promet nepremičnin, ki ga je plačal zavezanec ob odsvojitvi nepremičnine; stroški cenitve ob odsvojitvi (največ 188 evrov), normirani stroški, povezani z odsvojitvijo kapitala v višini 1 odstotka od vrednosti nepremičnine). Če kapital ni odsvojen na podlagi pogodbe, ali če vrednost kapitala ob odsvojitvi ni razvidna iz pogodbe, ali če iz pogodbe ali drugih dokazil razvidna vrednost kapitala ne ustreza vrednosti kapitala, ki bi se dala doseči v prostem prometu v času odsvojitve, se za vrednost kapitala ob odsvojitvi šteje primerljiva tržna cena kapitala ob odsvojitvi.

Davčna stopnja

Davek se izračuna in plača od davčne osnove po 20-odstotni stopnji. Davčna stopnja se postopno znižuje, in sicer vsakih pet let imetništva kapitala ter znaša:

- po dopoljenih petih letih 15 odstotkov,
- po dopoljenih desetih letih 10 odstotkov,
- po petnajstih letih 5 odstotkov.

Oprostitev odsvojitvev nepremičnin (96. člen ZDoh-2):

- Prenos kapitala preminule osebe na dediča, volilnojemnika ali osebo, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali na drugo osebo, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine zaradi smrti fizične osebe.
- Odsvojitvev nepremičnine po pogodbi o dosmrtnem preživljanju ali po darilni pogodbi za primer smrti.
- Prenos nepremičnin iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje.
- Prenos kapitala posojilojemalcu ali zastavnemu upniku v primeru ustanovitve zastavne pravice na kapitalu in prenos nazaj posojilodajalcu oziroma zastavitelju, razen prenosa nazaj v primeru, ko se posojeni kapital proda in vrne novo kupljeni kapital.
- Prenos kapitala v postopkih prisilne izterjave obveznih dajatev v skladu z zakoni.
- Dohodnine se ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi kapitala po dvajsetih letih imetništva.

Dohodnine se ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi stanovanja ali stanovanjske hiše (ki ima največ dve stanovanji, s pripadajočim zemljiščem), kjer je imel zavezanec prijavljeno stalno prebivališče, ga imel v lasti in tam dejansko bival vsaj zadnja tri leta pred odsvojitvijo. Oprostitev ni mogoče uveljavljati, če je bila nepremičnina uporabljena za dejavnost ali oddajana v najem.

Odmera dohodnine od dobička iz kapitala od odsvojitve nepremičnine

Po 325. členu ZDavP-2 dohodnino od dobička iz kapitala ugotovi davčni organ z odločbo na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

Davčni zavezanec mora napoved za odmero akontacije dohodnine od dobička iz kapitala od osvojitve nepremičnin vložiti v 15 dneh od odsvojitve nepremičnine pri davčnem uradu, kjer nepremičnina leži.

Zakon določa tudi odlog davčne obveznosti, in sicer za primere, ko zavezanec nepremičnino podari zakoncu ali otroku. V tem primeru se ugotavljanje davčne obveznosti odloži do naslednje obdavčljive odsvojitve podarjene nepremičnine. Za vrednost in datum pridobitve se v tem primeru šteje datum in vrednost nepremičnine v času, ko jo je pridobil darovalec.

2.4.2 Obdavčitev finančnega kapitala

Finančni kapital po ZDoh-2 so:

- vrednostni papirji in deleži v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja,
- investicijski kuponi.

Za vrednostne papirje se ne štejejo dolžniški vrednostni papirji. Obdavčljiva odsvojitvev kapitala je vsaka odsvojitvev, kot npr.:

- prodaja kapitala,
- dajanje kapitala v dar,
- zamenjava kapitala (tudi v primeru združitvev in delitev gospodarskih družb),
- unovčitev investicijskega kupona investicijskega sklada,
- izplačilo sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije vzajemnega sklada,
- izplačilo lastniškega deleža v primeru prenehanja gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja,
- zmanjšanje deleža v okviru zmanjšanja lastniškega kapitala gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja,
- drugi primeri izplačila lastniškega deleža, izplačanega v denarju ali v naravi.

Kot neobdavčljivo odsvojitvev kapitala se po 95. členu ZDoh-2 šteje:

- prenos kapitala preminule osebe na dediča, volilojemnika ali osebo, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali na drugo osebo, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine, zaradi smrti fizične osebe,
- prenos kapitala posojilojemalcu ali zastavnemu upniku v primeru ustanovitve zastavne pravice na kapitalu in prenos nazaj posojilodajalcu oz. zastavitelju,
- zamenjava vrednostnih papirjev z istovrstnimi papirji istega izdajatelja, pri kateri se ne spreminjajo razmerja med družbeniki in kapital izdajatelja ter ni denarnega toka,
- zamenjava prednostnih delnic z navadnimi delnicami istega izdajatelja, če ni denarnega doplačila,
- zmanjšanje deleža v okviru zmanjšanja osnovnega kapitala, ki je namenjeno kritju prenesene izgube oz. čiste izgube poslovnega leta ali prenosu zneskov v kapitalske rezerve, oziroma zmanjšanje kapitalskega deleža v osebni družbi zaradi izračunanega deleža družbenika pri izgubi osebne družbe, ki se odpiše od njegovega kapitalskega deleža, oziroma zmanjšanje vrednosti deleža, ki ga je vpisal član zadruga, in je namenjeno kritju neporavnane izgube zadruga,
- izplačilo deleža v dobičku družbeniku osebne družbe, ki se odpiše od njegovega kapitalskega deleža,
- zamenjava delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščne investicijske družbe, z investicijskimi kuponi vzajemnega sklada v postopku obveznega preoblikovanja investicijske družbe, nastale iz pooblaščne investicijske družbe, v vzajemni sklad, po predpisih, ki urejajo to področje,
- prenos kapitala v postopkih prisilne izterjave obveznih dajatev v skladu z zakoni.

Davčna osnova

Davčna osnova od dobička iz kapitala je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi.

Če je razlika negativna (izguba), se za to izgubo zmanjša pozitivna davčna osnova (dobiček), dosežena pri odsvojitvi drugega obdavčljivega kapitala, a le v istem davčnem letu. Izjema je le neizkoriščeni del izgube od odsvojitve delnic ali deležev, ki jih je zavezanec pridobil pred pridobitvijo novih delnic ali deležev pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, ki zniža dobiček, dosežen pri odsvojitvi drugih vrst kapitala, ta pa se lahko prenaša v naslednja davčna leta.

Velja posebno pravilo, po katerem izguba, dosežena z odsvojitvijo vrednostnih papirjev, deležev in investicijskih kuponov ne zmanjšuje dobička iz kapitala, če

zavezanec v 30 dneh pridobi vsebinsko istovrstni kapital ali če kapital, ki se odsvoja, pridobi družinski član oziroma pravna oseba, v kateri ima odsvojitelj 25-odstotni delež.

Vrednost kapitala ob pridobitvi = nabavna vrednost kapitala + stroški (normirani stroški v višini 1 odstotka od nabavne vrednosti kapitala, povezani s pridobitvijo kapitala, in znesek davka na dediščine in darila).

Pri določanju nabavne vrednosti kapitala veljajo dodatna pravila, in sicer:

- za nabavno vrednost investicijskega kupona, ki je bil pridobljen pred 1. januarjem 2003, se šteje vrednost 1. januarja 2006,
- v primeru, ko je imetnik investicijski kupon pridobil z zamenjavo delnic pooblaščne investicijske družbe ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščne investicijske družbe v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščne investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščne investicijske družbe v vzajemni sklad, ali v postopku obvezne oddelitve dela sredstev pooblaščne investicijske družbe v vzajemni sklad, in sicer v roku in po predpisih, ki urejajo to področje, se šteje, da je nabavna vrednost investicijskega kupona enaka vrednosti, ki se določi na podlagi nabavne vrednosti delnic pooblaščne investicijske družbe ali investicijske družbe pred preoblikovanjem oziroma pred oddelitvijo dela sredstev, upošteva veljavno menjalno razmerje v času zamenjave delnic pooblaščne investicijske družbe ali investicijske družbe za investicijske kupone vzajemnega sklada,
- v primeru, ko je bila delnica pooblaščne investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščne investicijske družbe, pridobljena na sekundarnem trgu pred 1. januarjem 2003, se za nabavno vrednost delnic pred preoblikovanjem oziroma pred oddelitvijo dela sredstev šteje primerljiva tržna cena delnic 1. januarja 2006,
- se za nabavno vrednost vrednostnih papirjev in deležev, ki so bili pridobljeni pred 1. januarjem 2003, šteje tržna vrednost 1. januarja 2006, če tržne vrednosti ni, pa knjigovodska vrednost 1. januarja 2006,
- v primeru, kadar zavezanec odsvoji delnico oziroma delež, ki jo je pridobil ob povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe v letih 2005 ali 2006 in je bilo tako povečanje obdavčeno kot dividenda, se za nabavno vrednost tako pridobljene delnice ali pridobljenega oziroma povečanega deleža šteje nominalna vrednost delnice ali pridobljenega oziroma povečanega deleža ob preoblikovanju.

Praviloma se za čas pridobitve kapitala šteje datum sklenitve pogodbe ali drugega pravnega posla oziroma datum pravnomočnosti sodne odločbe oz. dokončnosti odločbe

upravnega organa, na podlagi katere je fizična oseba pridobila kapital. V drugih primerih se za čas pridobitve kapitala šteje datum, ki je razviden iz drugih dokazil.

Vrednost kapitala ob odsvojitvi = v prodajni ali drugi pogodbi navedena vrednost ob odsvojitvi – normirani stroški, povezani z odsvojitvijo kapitala (v višini enega odstotka od vrednosti kapitala ob odsvojitvi).

Za čas odsvojitve kapitala se praviloma šteje datum sklenitve pogodbe ali drugega pravnega posla oziroma datum pravnomočnosti sodne odločbe oz. dokončnosti odločbe upravnega organa, na podlagi katere je fizična oseba odsvojila kapital. V primerih prenehanja gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja ter pri zmanjšanju osnovnega kapitala se za čas odsvojitve kapitala šteje datum sklepa o prenehanju oziroma sklepa organa o zmanjšanju osnovnega kapitala. V primeru izstopa ali izključitve se za čas odsvojitve šteje datum vpisa učinka izstopa ali izključitve v register.

Davčna stopnja

Dohodnina se izračuna in plača od davčne osnove po 20-odstotni stopnji. Za vsakih dopoljenih pet let imetništva kapitala se stopnja davka znižuje, tako da znaša:

- po petih letih imetništva kapitala 15 odstotkov,
- po desetih letih imetništva kapitala deset odstotkov,
- po petnajstih letih imetništva kapitala pet odstotkov.

Oprostitev

Dohodnine se ne plača od dobička, doseženega pri prvi odsvojitvi delnic ali deleža v kapitalu, pridobljenega v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij. Za prvo odsvojitve se šteje tudi prva odsvojitve podedovanih delnic ali deleža v kapitalu, ki jih je zapustnik pridobil v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij.

Prav tako se dohodnine ne plačuje pri odsvojitvi investicijskih kuponov, ki jih je imetnik pridobil z zamenjavo delnic pooblaščenice investicijske družbe ali delnic investicijske družbe, ki je nastala v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščenice investicijske družbe.

Odmera dohodnine od dobička iz kapitala

Po 325. členu ZDavP-2 dohodnino od dobička iz kapitala ugotovi davčni organ z odločbo na podlagi napovedi davčnega zavezanca. Med letom plačana dohodnina se šteje za akontacijo dohodnine.

Napoved za dobiček od odsvojitve vrednostnih papirjev ter drugih deležev v kapitalu morajo zavezanci vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto.

Borzno-posredniške hiše navadno v januarju dostavijo strankam obračun poslov v minulem letu, ki lahko pomaga pri izpolnitvi davčne napovedi. V napovedi je treba izpolniti za posamezen vrednostni papir svoj popisni list. Pri tem je zavezanec dolžan voditi evidenco zalog istovrstnega kapitala po metodi zaporednih cen (FIFO). To pomeni, da pri prodaji najprej prodamo »najstarejše« vrednostne papirje.

Odlog ugotavljanja davčne obveznosti je mogoč v primerih zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitve in delitev, kot so opredeljene v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb za namene obdavčitve pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitve pri združitvah in delitvah.

Kot nabavna vrednost z zamenjavo pridobljenega kapitala se šteje nabavna vrednost zamenjanih deležev v času njihove pridobitve. O odlogu ugotavljanja davčne obveznosti odloči davčni organ na podlagi priglasitve odsvojitve kapitala.

Tudi v primeru podaritve finančnega kapitala zakoncu ali otroku se ugotavljanje davčne obveznosti lahko odloži. Dobiček se ugotavlja obdarjencu, ko le-ta odsvoji finančni kapital. Za vrednost in datum pridobitve se v tem primeru šteje datum in vrednost finančnega kapitala v času, ko ga je pridobil darovalec.

2.5 Razvoj obdavčitve dohodnine v RS po osamosvojitvi

Zakonodajna aktivnost na področju davčnega prava je bila v zadnjih letih ena izmed najintenzivnejših, kar je posledica preobrazbe slovenskega političnega in gospodarskega sistema (Škof et al. 2007, 147).

Obdavčenje dohodkov fizičnih oseb je posebej občutljivo, ker se z davkom posega v žep vsakogar od nas; vsakdo ima svoje mnenje o tem, koga in kako je treba obdavčiti. Slovenska dohodnina je nastala v okolju, v katerem se občutek za socialno pravično obdavčenje (tisti, ki ima več, naj plača več) prepleta z zahtevami po splošnem znižanju davčnih bremen (Zakotnik 2004, 24).

Začetki davčne reforme v Republiki Sloveniji segajo v leto 1991, ko smo začeli uvajati nov sistem javnega financiranja. Tedaj smo opustili prejšnji sistem »družbenih javnih financ« in začeli oblikovati davčni sistem, ko bo po svoji zasnovi primerljiv z davčnimi sistemi v razvitih državah (Milost in Milunovič 2001, 6).

Prav uvedba dohodnine iz leta 1991 je celovito zajela obdavčitev dohodkov fizičnih oseb. Takrat se je slovenska javnost zavedla, da je davčni sistem eden od najpomembnejših vzvodov, ki jih ima v roki ekonomska politika pri uravnavanju življenja ljudi, ter da ima plačevanje davkov svoj namen, ki pa mora hkrati zagotavljati kredibilnost uporabe na takšen prisilen način zbranih sredstev (Predlog Zakona o dohodnini 2004, 9).

Takratni Zakon o dohodnini je veljal tri leta, potem pa se je na podlagi prvih analiz podatkov o odmeri dohodnine pripravila večja vsebinska sprememba, in sicer v obliki novega Zakona o dohodnini (ZDoh), ki je bil sprejet konec leta 1993 in se je začel

uporabljati 1. januarja 1994. Novi zakon je prinesel predvsem zmanjšanje davčnih obveznosti v nižjih dohodkovnih razredih in povečanje v višjih, preoblikovanje davčnih olajšav, širitev davčne osnove, uskladitev medletne akontacije dohodkov z letno odmero dohodnine in izenačevanje stopenj posameznih vrst davkov (prav tam, 9).

S 1. januarjem 2005 se je začel uporabljati novi zakon o dohodnini (ZDoh-1). Temeljni namen te davčne reforme so bile predvsem dokončna uskladitev davčnega sistema z direktivami Evropske unije, posodobitev sistema obdavčevanja, njegova uskladitev z mednarodnimi standardi ter uvedba sodobnih kontrolnih mehanizmov in možnosti sodobnih načinov komuniciranja med davčnimi zavezanci in davčnim organom (Jevševar 2006, 2).

Dne 1. januarja 2006 je v Sloveniji začel veljati popravek Zakona o dohodnini - ZDoh-1D, ki je vpeljal dvojni sistem dohodnine, tako da je del dohodkov obdavčenih progresivno, del pa cedularno. Dohodki iz zaposlitve, iz dejavnosti in iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti ter najemnine, dohodki iz prenosa premoženjske pravice (iz skupine dohodkov iz premoženja) in drugi dohodki so obdavčeni najprej z akontacijo dohodnine, nato pa se vštejejo v letno osnovo. Od nje se odmeri progresivna letna dohodnina. Dividende in obresti (iz skupine dohodkov iz premoženja) ter dobički iz kapitala pa so obdavčeni posamično z dohodnino, ki je končni davek. Ti dohodki se ne všttevajo v letno osnovo za progresivno dohodnino (Cesarju, kar je cesarjevega ... 2006, 5).

S 1. januarjem 2007 smo začeli v Sloveniji uporabljati spet novi Zakon o dohodnini (ZDoh-2), ki je tako že tretja sprememba obdavčitve v nekaj (slabih treh) letih. Temeljni cilj novega Zakona je v večji meri določiti obremenitev posameznikov glede na višino dohodka in osebne razmere ter pri tem upoštevati socialno komponento, obenem pa slediti cilju globalne razbremenitve zavezancev. To se doseže s povečanjem splošne olajšave za vse zavezance in s tem se razbremenijo zlasti tisti zavezanci iz nižjih dohodkovnih razredov. Med temeljnimi cilji je tudi čim bolj enaka in transparentna davčna obravnava dohodkov ter s tem enakomernjša razporeditev davčnih bremen med davčnimi zavezanci, splošna širitev davčne osnove in zaščita domače davčne osnove ter preprečevanje dvojnega obdavčevanja v mednarodnem prostoru (Predlog Zakona o dohodnini 2006, 4).

Zakon tako temelji na načelu splošne davčne obveznosti, zato je v obdavčitev načeloma zajet vsak dohodek fizičnih oseb, ne glede na vir dohodka, na načelu horizontalne enakosti, ki določa obravnavo zavezancev v enakem ekonomskem položaju, tako da zavezanci s približno enakimi dohodki plačujejo približno enako visoke davke, upoštevano pa je tudi načelo vertikalne enakosti, ki določa obravnavo zavezancev z različno visokimi dohodki, in sicer se v skladu z navedenim načelom davčno breme porazdeli progresivno glede na raven dohodka tako, da se stopnja

Obdavčitev dohodka iz kapitala v Sloveniji

obdavčitve povečuje z višino dohodka. Navedeno načelo izhaja iz predpostavke, da so osebe z več dohodka zmožne plačati več davka (Davčna uprava RS 2006, 28).

3 PROBLEMATIKA DAVČNIH NAPOVEDI NA DAVČNI UPRAVI KOPER

Pri oddaji davčnih napovedi dohodkov iz kapitala pride občasno do napak pri izpolnitvi. Večinoma so le-te posledica nerazumevanja navodil o izpolnjevanju. V nadaljevanju bom na osnovi videnega pri mojem študentskem delu na Davčni upravi Koper predstavila najpogostejše napake davčnih zavezancev pri izpolnjevanju napovedi.

Pri napovedi za odmero dohodnine od obresti se največkrat zgodi, da zavezanci vpišejo znesek obresti, zmanjšan za 1.000 EUR, kolikor znaša meja za prijavo obresti. Ali pa pozabijo navesti ime ali davčno številko banke, ki jim je izplačala obresti. To sicer za davčno upravo ne predstavlja večje težave, saj ima kontrolne podatke, ki so jim jih posredovale banke in hranilnice v Sloveniji ter po obrestni direktivi tudi banke iz drugih držav članic EU.

Dividende, dosežene v Sloveniji niso problematične, saj jih izplačevalec dividend takoj odvede in davčni zavezanec nima s tem nobenih skrbi. Težava nastane pri prijavi napovedi od dividend iz tujine. Davčni zavezanec je obdavčen v državi, iz katere je dividendo pridobil, in nato mora dividendo napovedati za obdavčitev še v Sloveniji. Nekaj davčnih zavezancev, predvsem tistih, ki prvič prijavljajo dividende, ne ve, da ima Slovenija sklenjenih veliko mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja in da lahko zato uveljavljajo zmanjšanje plačila davka za davek, plačan v tujini, in da je stopnja davka po mednarodni pogodbi nižja od 20 % stopnje.

Napoved dobička iz kapitala predstavlja za zavezance velik zalogaj, saj se glede na obresti in dividende tukaj pojavlja največ napak, ne le pri razumevanju navodil, pomanjkljivi izpolnitvi popisnih listov, ampak že pri samem vpisu podatkov. Težave povzročajo zavezancem npr. statusne spremembe in preoblikovanja delnic, saj ne vedo ali morajo v tem primeru vložiti napoved ali ne. Prav tako se v tem primeru pojavlja težava pri določanju števila novih delnic oz. investicijskih kuponov vzajemnega sklada ter nabavne vrednosti novih delnic oz. investicijskih skladov.

Zavezanec mora davčnemu organu na njegovo zahtevo predložiti tudi dokazila, ki se nanašajo na prodane vrednostne papirje iz napovedi, da preverja, ali je napoved resnično izpolnjena verodostojno. Med dokazila sodijo vse listine, na podlagi katerih je zavezanec pridobil ali odtujil vrednostni papir. Pri tem imajo nekateri davčni zavezanci nemalo težav.

Da bi zajeli v obdavčitev tudi vrednostne papirje, kupljene v devetdesetih letih, so z uveljavitvijo starega Zakona o dohodnini – ZDoh-1 zakonsko opredelili, da so obdavčeni dobički od prodaje vrednostnih papirjev pred potekom 20 let od pridobitve. Na primer, kdor je kupil vrednostni papir leta 2000, ki po starem zakonu ni bil obdavčen, in je recimo leta 2004 zavrgel vso dokumentacijo o nakupu vrednostnih papirjev, je pri prodaji po ZDoh-1 naletel na težave. Ob morebitni prodaji vrednostnega

papirja, pridobljenega recimo leta 1997, je moral od danes na jutri pridobiti podatke o datumu pridobitve in njegovi takratni vrednosti. Datum je pomemben, ker je od njega odvisna davčna stopnja, ki se znižuje z leti imetništva. Davčni zavezanec je torej moral od podjetij zahtevati prepise ali kakšno drugo dokazilo o lastništvu delnice določenega leta.

S sprejetjem novega Zakona o dohodnini - ZDoh-2 so davčni zavezanci sicer upali na izboljšavo razmer na področju obdavčitve kapitalskega dobička, vendar do tega ni prišlo. Še vedno je ostalo določilo o 20-letni dobi imetništva vrednostnega papirja. Pri tem se morda še vedno izpostavlja problematika določanja nakupne vrednostni vrednostnega papirja. Večina davčnih zavezancev ne hrani več dokumentacije, ki dokazuje nakupno vrednost in v primeru odsvojitve se pojavi vprašanje, kako pravilno izpolniti davčno napoved. ZDoh-2, ki naj bi predstavljal »rešitev« določenih »problemov« za davčne zavezance, jih še vedno ni rešil v celoti, saj še vedno ostajajo težave glede časa in vrednosti pridobitve vrednostnega papirja. Dokazno breme o slednjem je prevaljeno na davčnega zavezanca, ki si mora sam prizadevati poiskati podatke. Za zaključek je mogoče trditi, da je problem shranjevanja dokumentacije še vedno »problem« davčnega zavezanca, ki v primeru, ko s predmetnimi podatki ne razpolaga, pač sam nosi posledice strožje obdavčitve.

4 ANALIZA OBDAVČITVE DOHODKOV IZ KAPITALA

4.1 Primer 1: Primerjava obdavčitev obresti po starem in novem Zakonu o dohodnini

Zakonodajalec se je odločil za postopno obdavčevanje obresti, pri čemer se naša zakonodaja s tega področja usklajuje z drugimi članicami EU. Od leta 2006 se je odstotek obdavčitve letno postopno zviševal do leta 2009, ko je obdavčen celoten znesek obdavčljivih obresti.

Vzemimo primer, da zavezanec prejme obresti iz naslova obresti od denarnih depozitov pri banki X v višini 1.200,00 EUR.

Izračun po ZDoh-1:

Po ZDoh-1 so obresti sodile med dohodke iz premoženja. V letno davčno osnovo rezidenta se niso vštete obresti do višine 300.000 tolarjev (1.251,88 EUR). V našem primeru to pomeni, da davčni zavezanec ne rabi napovedati dohodka od obresti, saj so le-te nižje od davčne osnove.

Izračun po ZDoh-2:

$1.200 \text{ EUR} - 1.000 \text{ EUR} = 200 \text{ EUR}$

$200 \text{ EUR} * 20 \% = 40 \text{ EUR}$

Po ZDoh-2 za obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, velja oprostitev v višini 1000 evrov. Tako se od seštevka davčnih osnov od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, odšteje znesek 1000 evrov, od razlike pa se izračuna in plača dohodnina po stopnji 20 %. V našem primeru od 1.200 evrov doseženih obresti odštejemo oprostitev v višini 1000 evrov. Dobljena razlika 200 evrov predstavlja davčno osnovo, od katere izračunamo dohodnino od obresti po stopnji 20 %, ki znaša 40 evrov.

Na primeru je torej prikazano, da se je po ZDoh-2 znižala davčna osnova in s tem se je zvišal krog zavezancev za obdavčitev dohodka od obresti.

4.2 Primer 2: Primerjava obdavčitev dividend po starem in novem Zakonu o dohodnini

Vzemimo primer, da gospodarska družba izplača lastniku delnic dividendo v višini 1.000 EUR.

Izračun po ZDoh-1 in ZDoh-2:

$$1.000,00 \text{ EUR} * 20 \% = 200,00 \text{ EUR}$$

Od dividend, doseženih pri plačniku davka (npr. slovenska pravna oseba, finančni posrednik iz Slovenije ...), je plačnik davka dolžan za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj kot dohodnino v breme davčnega zavezanca. Tako plačana dohodnina se šteje kot dokončni davek, kar pomeni, da teh dividend za davčne namene ni več treba vpisovati v nobeno napoved. To v našem primeru pomeni, da so pri dividendah doseženih v Sloveniji, davčnemu zavezancu prihranjene vse skrbi glede njihove obdavčitve. Glede na to, so po ZDoh-1 in ZDoh-2 dividende in lastniški deleži opredeljeni in obdavčeni na enak način, je izračun po obeh zakonih enak.

Za dividende iz tujine pa mora davčni zavezanec sam predložiti napoved za izračun obdavčitve. Postopek je po ZDoh-1 in ZDoh-2 enak, zaradi svoje zapletenosti pa sem ga tu prikazala in obrazložila vpliv mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja na davčne zavezanca.

Zavezanec je 14. julija vložil napoved za odmero dohodnine od dividend, doseženih na podlagi lastniškega deleža v tujini, od izplačevalca: Dividends Inc., ZDA.

Napovedi je priložil obvestila o prihodkih od dividend, prejetih v tujini, in o višini plačanega davka v tujini, izdana od borzno-posredniške hiše Moja delnica, d. d., Ljubljana.

Tabela 4.1 Izračun dividende iz tujine

Podatki napovedi	Datum prejema dividende	26. 6. 200x
	Izplačevalec dividende v tujini	Dividends Inc., ZDA
	Bruto znesek dividende v EUR	1.000,00
	Znesek plačanega davka v tujini v EUR	211,00
Odmera davčnega organa	Znesek obračunane dohodnine – 20 % v Sloveniji v EUR	200,00
	Priznani znesek davka v tujini po Sporazumu v EUR	150,00
	Razlika za plačilo v EUR	50,00

Ugotovljena davčna osnova za odmero dohodnine od dividend je 1.000,00 EUR, od katere se izračuna in plača dohodnina po stopnji 20 %, ki znaša 200,00 EUR.

V skladu s 328. členom ZDavP-2 je davčni zavezanec v napovedi za odmero dohodnine od dividend uveljavljal odbitek davka, plačanega v ZDA, v višini 211,00 EUR. V ta namen je k napovedi predložil ustrezno dokazilo glede davčne obveznosti izven Slovenije.

Ker ima Slovenija z ZDA sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, se za dokončen tuji davek od dividend iz teh držav šteje znesek tujega davka po stopnji, določeni v mednarodni pogodbi; tj. 15 %. Skladno z navedeno mednarodno pogodbo je bil pri odmeri dohodnine kot dokončen tuji davek od dividend upoštevan davek v znesku 150,00 EUR.

Zavezancu je bila na podlagi navedenih zakonskih določb ugotovljena davčna osnova za odmero dohodnine od dividend, doseženih z udeležbo pri dobičku v tujini v znesku 200,00 EUR. Upoštevajoč odbitek tujega davka, znaša dohodnina od dividend 50,00 EUR.

4.3 Primer 3: Primerjava obdavčitev dobička iz kapitala po starem in novem Zakonu o dohodnini

4.3.1 Obdavčitev dobička iz kapitala pri prodaji nepremičnine

Vzemimo za primer, da je davčni zavezanec kupil stanovanje 4. 8. 2004. Nabavna vrednost je bila 100.000,00 EUR, stroški prenove kopalnice so bili 5.000,00 EUR (prenova je bila opravljena sedem mesecev pred prodajo stanovanja) in ob nakupu je pogodbeno prevzel plačilo davka na promet nepremičnin, ki je znašal 2.000,00 EUR. V stanovanju je zavezanec stalno prebival. Prodal ga je 15. 3. 2006 za 130.000,00 EUR in plačal 2.600,00 EUR davka na promet nepremičnin.

Izračun po ZDoh-1:

Revalorizirana nabavna vrednost nepremičnine:

Nabavno vrednost revaloriziramo z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin za določeno obdobje.

Revalorizirana nabavna vrednost: 100.000,00 EUR * 1,023 = 102.300,00 EUR

Revalorizirani davek. 2.000,00 EUR * 1,023 = 2.046,00 EUR

Prodajna vrednost nepremičnine (VN):	130.000,00 EUR
– Znesek davka na promet nepremičnin pri odsvojitvi:	2.600,00 EUR
– Nabavna vrednost nepremičnine (NVN):	102.300,00 EUR
– Investicije in stroški vzdrževanja:	5.000,00 EUR
– <u>Znesek davka na promet nepremičnin pri pridobitvi:</u>	<u>2.046,00 EUR</u>
Davčna osnova dobička iz kapitala:	18.054,00 EUR
Davek: 18.054,00 * 20 % =	3.610,80 EUR.

Izračun po ZDoh-2:

Nabavna vrednost nepremičnine (NVN):	100.000,00 EUR
Investicije in stroški vzdrževanja:	5.000,00 EUR
Znesek davka na promet nepremičnin:	2.000,00 EUR
Vrednost ob pridobitvi (nabavna vrednost plus stroški):	107.000,00 EUR
Prodajna vrednost nepremičnine (VN):	130.000,00 EUR
Znesek davka na promet nepremičnin:	2.600,00 EUR
Vrednost ob odsvojitvi (prodajna vrednost minus stroški):	127.400,00 EUR

Davčna osnova = vrednost kapitala ob odsvojitvi – vrednost kapitala ob pridobitvi
= (127.400,00 – 1.274,00 (1 % NVN)) – (107.000,00 – 1.070,00 (1 % NVN))
= 20.196,00 EUR

Davek na dobiček iz kapitala: 20.196,00 x 20 % = 4.039,20 EUR.

Po ZDoh-1 se je revalorizirala vrednost nepremičnine v celoti (tudi davek na promet nepremičnin in stroški vzdrževanja), ampak le po enem letu imetništva, zato zneska vzdrževanja nisem revalorizirala, ker je nastal 7 mesecev pred odsvojitvijo stanovanja. Podatki so enaki kot pri zgornjem primeru, le da je datum odsvojitve 15. 3. 2007, kar pa ne vpliva na naš izračun, saj se nabavne vrednosti po ZDoh-2 ne revalorizira več.

Po novem zakonu lahko davčni zavezanec uveljavlja pri zmanjšanju vrednosti ob pridobitvi tudi normirane stroške v višini 1 odstotka nabavne vrednosti nepremičnine ter normirane stroške, povezane z odsvojitvijo kapitala v višini 1 odstotka od vrednosti nepremičnine.

Davčna stopnja dobička iz kapitala po ZDoh-1 je znašala 20 % in je bila konstantna. Po ZDoh-2 se stopnja dohodnine od dobička iz kapitala znižuje vsakih pet let lastništva, vendar je v našem primeru zavezanec lastnik stanovanja le 2,5 leta pred prodajo, zato je stopnja davka 20 %.

Pri razliki v davku se sicer kaže kot bolj ugoden ZDoh-1, vendar je treba upoštevati, da davek ni bil dokončen, saj je bilo po ZDoh-1 treba kapitalski dobiček napovedati tudi v dohodnini, ker se je prišteval k dohodninski osnovi, dejanska obdavčitev pa je bila odvisna še od drugih prihodkov. Po ZDoh-2 je davek dokončen.

4.3.2 Obdavčitev dobička iz kapitala ob odsvojitvi vrednostnih papirjev

Za primer predpostavljamo, da je davčni zavezanec 28. 2. 2006 predložil napoved za odmero dohodnine od dobička iz kapitala od odsvojitve vrednostnega papirja, kot je prikazano v spodnji tabeli.

Tabela 4.2 Popisni list vrednostnega papirja: delnica x

Zap. št.	Datum pridobitve oz. odsvojitve	Način pridobitve oz. odsvojitve	Količina pridobljenega v. p.	Nabavna vrednost ob pridobitvi (na enoto)	Količina odsvojenega v. p.	Vrednost ob odsvojitvi (na enoto)	Zaloga
1.	18. 4. 2003	Nakup	20	200,00			20
2.	20. 8. 2004	Nakup	30	180,00			50
3.	15. 3. 2006	Prodaja			24	220,00	26
4.	17. 7. 2006	Prodaja			26	200,00	0

Tabela 4.3 Izračun dobička iz kapitala po ZDoh-1

Datum pridobitve	Prodaja 15. 3. 2006		Prodaja 17. 7. 2006	
	18. 4. 2003	20. 8. 2004	20. 8. 2004	
Prodana količina	1	20	4	26
Nabavna cena	2	200	180	180
Nabavna vrednost	3 = 1 X 2	4000	720	4680
+Znesek valorizacije	4 = (3 X koef) – 3	484 ^a	18 ^b	238,68 ^c
+ Stroški	5	40	7,2	46,8
Skupaj nabavna vrednost	6 = 3 + 4 + 5	4524	745,2	4965,48
Prodajna cena	7	220	200	200
Prodajna vrednost	8 = 1 x 7	4400	800	5200
– Stroški	9	44	8	52
Skupaj prodajna vrednost	10	4356	792	5148
Dobiček/izguba	11 = 10 – 6	– 168	46,8	182,52

Opomba: Način izračuna valorizacijskega zneska s koeficienti: (a) $(4000 \cdot 1,121) - 4000$; (b) $(720 \cdot 1,025) - 720$; (c) $(4680 \cdot 1,051) - 4680$.

Davčna osnova: $-168 + 46,8 + 182,52 = 61,32$ EUR

Davek na dobiček iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev: $61,32 * 20 \% = 12,26$ EUR

Izračun po ZDoh-2:

Tabela 4.4 Izračun dobička iz kapitala po ZDoh-2

Pridobitev			Odsvojitvev			Dobiček/izguba
Število	Cena	Vrednost	Število	Cena	Vrednost	
1	2	3	4	5	6	7
		1×2			4×5	$=(6-1 \%)-((2 * 4)+1 \%)$
20	100	2000	20	220	4400	2336
			4	220	880	144
30	180	5400	26	200	5200	421,20
Skupaj:						2.901,20

Davek na dobiček iz kapitala: $2.901,20 * 20 \% = 580,24$ EUR.

Pri izračunu sem upoštevala prodajo v letu 2007, kar ne vpliva na izračun.

Pri ugotavljanju dobička iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev se je po ZDoh-1 upoštevalo tudi uskladitev nabavne vrednosti s koeficientom za valorizacijo nabavne vrednosti kapitala (vrednostni papirji, drugi deleži, investicijski kuponi). Po ZDoh-2 se ne revalorizira več nabavne vrednosti, zato pa se upoštevajo normirani stroški v višini enega odstotka od nabavne vrednosti kapitala in en odstotek od vrednosti kapitala ob odsvojitvi.

Stopnja davka je bila po ZDoh-1 konstantna, in sicer 20 %, po ZDoh-2 pa gre za cedularno obdavčitev, zato se za vsakih dopolnjenih pet let imetništva kapitala stopnja davka znižuje; v našem primeru je 20 %, ker smo prodali vrednostni papir pred iztekom pet let. Način izračuna je po ZDoh-2 preprostejši, dobiček ali izguba pa bi se v nasprotju z ZDoh-1 lahko prenesla v naslednja leta. Davek je sicer nižji po ZDoh-1, vendar le na videz, saj se je po starem zakonu moralo prijaviti dobiček iz kapitala tudi v dohodnini, kar je vplivalo na njen izid.

5 SKLEP

V reformi obdavčevanja fizičnih oseb so bile poudarjene splošna razbremenitev zavezancev v nižjih dohodkovnih razredih, preglednejša davčna obravnava dohodkov in enakomernejša razporeditev davčnih bremen ter širitev davčne osnove. Med temeljnimi razlogi za sprejetje novih davčnih zakonov so bili poleg spremenjenih gospodarskih razmer zlasti stanje oziroma razvitost našega gospodarstva, globalizacija in mobilnost kapitala, odpravljanje nekaterih pomanjkljivosti, ki so se pokazale v izvajanju starih zakonov, ter zaveza Republike Slovenije, da bo uskladila davčno zakonodajo s pravnim redom EU.

Spremembe, ki jih je prinesla prenovljena zakonodaja, postavljajo fizične osebe v davčno ugodnejši položaj v primerjavi s prejšnjim zakonom. Slednje izhajajo iz dejstva, da se fizičnim osebam davčna stopnja za obdavčitev z leti znižuje. Kot pomembno novost in hkrati tudi prednost ocenjujem prehod na cedularni sistem obdavčitve dohodkov od vrednostnih papirjev, ki narekuje njihovo obdavčitev samo enkrat in za vselej. S tem ne bo več prihajalo do situacije, v kateri bi moral davčni zavezanec dohodek navajati tudi v letni napovedi za odmero dohodnine, temveč bo davek odmerjen le enkrat, in to ob izplačilu (velja za dividende v Sloveniji) oziroma ob pridobitvi odločbe o odmeri davka za kapitalske dobičke, obresti ali dividende iz tujine.

V diplomskem delu so na konkretnih primerih prikazane razlike v obdavčenju dohodkov iz kapitala fizičnih oseb. Primeri so čim bolj nazorno prikazani, saj je iz zakonskih določb težko razumeti način in postopek obdavčitve, davčni zavezanec pa večinoma dobi le odločbo s plačilnim nalogom. Postopek izračuna davkov od dohodkov iz kapitala je po ZDoh-2 bolj enostaven, in čeprav je davek nižji po ZDoh-1, je to zgolj na videz, saj se je po starem zakonu moralo prijaviti dohodke iz kapitala tudi v dohodnini, kar je vplivalo na njen izid.

S prikazom zajetja večjega kroga zavezancev za obdavčitev dohodka iz kapitala po novem Zakonu o dohodnini se je povečalo davčno breme davčnih zavezancev, kar bi lahko v prihodnosti vplivalo na zmanjšanje denarnih depozitov pri bankah in na trgovanje z vrednostnimi papirji. To pa seveda ni bil namen sprejetja omenjenega zakona s strani zakonodajalcev.

Na primeru obdavčitve obresti je prikazano znižanje neobdavčljive davčne osnove iz 300.000 tolarjev (1.251,88 evrov) na 1.000 evrov po ZDoh-2, zaradi katerega se je razširil krog zavezancev, hkrati je zakon znižal njeno obdavčitev, saj so po ZDoh-2 obresti izvzete iz dohodnine – so torej le enkrat obdavčene in to cedularno.

Pri dobičku iz kapitala se je povečal krog zavezancev postopoma in sicer z 10 let posedovanja za neobdavčeno prodajo pri ZDoh-1 na 20 let po ZDoh-2.

Nabavna vrednost kapitala se po ZDoh-2 več ne revalorizira, priznani stroški pa so zakonsko določeni, kar pomeni, da prihaja praviloma do večje davčne osnove, ki je sicer

obdavčena le enkrat, saj ne smemo pozabiti, da je bilo treba po starem zakonu dohodke iz kapitala vpisati tudi v dohodninsko napoved, zaradi česar so bili dvakrat obdavčeni.

Direktiva o obdavčitvi dohodka od obresti se nanaša na obdavčitev obresti fizičnih oseb in zagotavlja, da bo dohodek iz naslova obresti obdavčen v državi rezidentstva. Direktiva določa tudi medsebojno obveščanje držav članic EU o obrestih od prihrankov, ki jih ima rezident ene države v drugi državi članici EU. V primerjavi z obdavčitvijo obresti, kjer je bil vzpostavljen sistem avtomatične izmenjave informacij, tak sistem za obdavčitev dividend in dobičkov iz kapitala ni bil vpeljan, čeprav upam, da v prihodnosti ni izključena njegova vzpostavitev za namene preprečevanja davčnih utaj in zlorab.

Zaradi zapletenosti in medsebojne prepletenosti samih zakonskih določb imajo davčni zavezanci nekaj težav pri izpolnjevanju obrazcev, ki bodo ob ustalitvi sprememb in dopolnitev Zakona o dohodnini verjetno sčasoma izginile. V nasprotnem primeru se bo Slovenija znašla med državami, kjer pri davčnih obveznostih prebivalcev največ zaslužijo davčni svetovalci.

Ostale težave, kot je na primer hramba dokumentacije o nakupu vrednostnih papirjev, ki je povzročila težave davčnim zavezancem že s sprejetjem prejšnjega zakona in ostaja v novem zakonu enaka, pa čakajo na morebitne popravke.

LITERATURA

- Becker, Werner. 2003. EU: taxation of savings income coming down the home straight? *EU Monitor*, 5: 1–9.
- Cesarju, kar je cesarjevega. A niti tolarja več. 2006. *Denar* 16 (3): 5.
- Davčna uprava RS. 2005. *Vodič Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti*, UL L 157/2003: 10. *podpoglavje petega dela Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06)*. Interno gradivo Davčne uprave RS, Generalni davčni urad.
- Davčna uprava RS. 2006. Novi Zakon o dohodnini. *Davčni bilten* 7 (11): 24–32.
- Davčna uprava RS. 2009a. *Davčna obravnava obresti, doseženih pri predčasni prekinitvi pogodbe po nacionalni stanovanjski varčevalni shemi*. [Http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodnina_pojasnila/dohod_ek_iz_kapitala/obresti/davcna_obravnava_obresti_dosezenih_pri_predcasni_prekini_tvi_pogodbe_po_nacionalni_stanovanjski_varcevalni_shemi/](http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodnina_pojasnila/dohod_ek_iz_kapitala/obresti/davcna_obravnava_obresti_dosezenih_pri_predcasni_prekini_tvi_pogodbe_po_nacionalni_stanovanjski_varcevalni_shemi/) (6. 11. 2009).
- Davčna uprava RS. 2009b. *Poročilo o delu Davčne uprave RS v letu 2008*. Ljubljana: Generalni davčni urad. [Http://www.durs.gov.si/si/o_davcni_upravi_rs/letna_porocila_o_delu_durs/](http://www.durs.gov.si/si/o_davcni_upravi_rs/letna_porocila_o_delu_durs/) (22. 1. 2010).
- Davčna uprava RS. 2010. *Seznam veljavnih konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja*. [Http://www.durs.gov.si/si/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/izvajanje_mednarodnih_pogodb_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja_na_dan_1_1_2010/](http://www.durs.gov.si/si/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/izvajanje_mednarodnih_pogodb_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja_na_dan_1_1_2010/) (20. 1. 2010).
- Direktive sveta 2003/48/ES o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti. 2003. *UL L 157*. [Http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0048:SL:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0048:SL:NOT) (15. 12. 2009).
- Jevševar, Matjaž. 2006. Reforma davčnega sistema. *Dacar: glasilo Davčne uprave Republike Slovenije* 8 (2/3): 2.
- Kako je kaj obdavčeno? 2001. *Denar* 11 (12): 10–17.
- Kovač, Matjaž. 2008. *Davki od A do Ž: celovit pregled obdavčitve v Republiki Sloveniji in njihova obrazložitev z veljavno zakonodajo*. Ljubljana: Primath.
- Milost, Franko in Vilma Milunovič. 2001. *Obdavčitev podjetij*. Koper: Fakulteta za management.
- Pernek, Franc. 2001. *Finančno pravo in javne finance*. Maribor: Pravna fakulteta.
- Pravilnik o dajanju podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti. 2007. *Uradni list RS*, št. 9/2007. [Http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=20079&stevilka=394](http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=20079&stevilka=394) (15. 12. 2009).
- Predlog Zakona o dohodnini (ZDoh-1). 2004. *Poročevalec Državnega zbora RS* 30 (2).
- Predlog Zakona o dohodnini (ZDoh-2). 2006. *Poročevalec Državnega zbora RS* 32 (101). [Http://www.dz-rs.si/index.php?id=374&o=490&unid=PUB|8CA3B73E8985E8BFC12571F0003FAB02](http://www.dz-rs.si/index.php?id=374&o=490&unid=PUB|8CA3B73E8985E8BFC12571F0003FAB02) (15. 12. 2009).

Literatura

- Škof, Bojan, Marian Wakounig, Bojan Tičar, Saša Jerman, Aleš Kobal in Aleš Ferčič. 2007. *Davčno pravo*. Maribor: Pravna fakulteta.
- Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2). 2006. *Uradni list RS*, št. 117/2006.
- Zakon o dohodnini (ZDoh). 1993. *Uradni list RS*, št. 14/1992.
- Zakon o dohodnini (ZDoh-1D). 2005. *Uradni list RS*, št. 115/2005.
- Zakon o dohodnini (ZDoh-2). 2006. *Uradni list RS*, št. 117/2006.
- Zakon o dohodnini (ZDoh-A). 1995. *Uradni list RS*, št. 7/1995.
- Zakon o dohodnini (ZDoh-C). 1996. *Uradni list RS*, št. 44/1996.
- Zakon o dohodnini (ZDoh-l). 2004. *Uradni list RS*, št. 54/2004.
- Zakotnik, Irena. 2004. *Zakon o dohodnini (ZDoh-1) / uvodna pojasnila*. Ljubljana: GV Založba.
- Žibert, Franc. 2003. *Davčna teorija in politika*. Novo mesto: Visoka šola za upravljanje in poslovanje.

PRILOGE

Priloga 1 Preglednica metod za odpravo dvojnega obdavčevanja po veljavnih mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja (na dan 1. januar 2010).

**PREGLEDNICA METOD ZA ODPRAVO DVOJNEGA OBDAVČEVANJA PO
VELJAVNIH MEDNARODNIH POGODBAH O IZOGIBANJU DVOJNEGA
OBDAVČEVANJA (NA DAN 1. JANUAR 2010)**

Zap. št.	Država	Objava v Uradnem listu	Člen	Metoda izogibanja dvojnega obdavčevanja v Sloveniji	
				Oprostitev	Odbitek
1.	Albanija	RS-MP, št. 7/09	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Albanija)	Navadni odbitek
2.	Avstrija	RS-MP, št. 4/98 in MP-RS, št. 22/06 (Protokol)	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Avstrija)	Navadni odbitek
3.	Belgija	RS-MP, št. 5/99	24.	– Oprostitev za dividende v skladu s slovensko zakonodajo – Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Belgija)	Navadni odbitek
4.	Bolgarija	RS-MP, št. 12/04	22.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Bolgarija)	Navadni odbitek
5.	Bosna in Hercegovina	RS-MP, št. 19/06	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (BiH)	Navadni odbitek
6.	Ciper	SFRJ-MP, št. 2/86	22.	Oprostitev s progresijo	Navadni odbitek
7.	Češka	RS-MP, št. 2/98	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Češka)	Navadni odbitek
8.	Danska	RS-MP, št. 6/02	25.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Danska)	Navadni odbitek
9.	Estonija	RS-MP, št. 11/06	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Estonija)	Navadni odbitek
10.	Finska	RS-MP, št. 12/04	21.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Finska)	Navadni odbitek
11.	Francija	RS-MP, št. 4/05	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Francija)	Navadni odbitek

Priloga I

12.	Grčija	RS-MP, št. 6/02	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Grčija)	Navadni odbitek
13.	Hrvaška	RS-MP, št. 16/05	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Hrvaška)	Navadni odbitek
14.	Indija	RS- MP-št. 13/04	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Indija)	Navadni odbitek
15.	Irska	RS-MP, št. 25/02	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Irska)	Navadni odbitek
16.	Italija	SFRJ-MP, št. 2/83	23.	Oprostitev s progresijo	Navadni odbitek za: 10. člen – dividende 11. člen – obresti 12. člen – avtorska plačila
17.	Izrael	RS-MP, št. 15/07	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Izrael)	Navadni odbitek
18.	Kanada	RS-MP, št. 6/01	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Kanada)	Navadni odbitek
19.	Kitajska	RS-MP, št. 13/95	23.	–	Navadni odbitek
20.	Koreja	RS-MP, št. 16/05	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Koreja)	Navadni odbitek
21.	Latvija	RS-MP, št. 25/02	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Latvija)	Navadni odbitek
22.	Litva	RS-MP, št. 27/01	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Litva)	Navadni odbitek
23.	Luksemburg	RS-MP, št. 6/02	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Luksemburg)	Navadni odbitek
24.	Madžarska	RS-MP, št. 16/05	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Madžarska)	Navadni odbitek
25.	Makedonija	RS-MP, št. 6/99	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Makedonija)	Navadni odbitek

26.	Malta	RS-MP, št. 9/03	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Malta)	Navadni odbitek
27.	Moldova	RS-MP, št. 19/06	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Moldova)	Navadni odbitek
28.	Nemčija	RS-MP, št. 22/06	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Nemčija)	Navadni odbitek
29.	Nizozemska	RS-MP, št. 4/05	22.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Nizozemska)	Navadni odbitek
30.	Norveška	SFRJ-MP, št. 9/85	23.	Oprostitev s progresijo	Navadni odbitek
31.	Poljska	RS-MP, št. 23/97	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Poljska)	Navadni odbitek
32.	Portugalska	RS-MP, št. 19/03	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Portugalska)	Navadni odbitek
33.	Romunija	RS-MP, št. 25/02	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Romunija)	Navadni odbitek
34.	Ruska federacija	RS-MP, št. 11/96	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Rusija)	Navadni odbitek
35.	Slovaška	RS-MP, št. 12/04	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Slovaška)	Navadni odbitek
36.	Srbija / Črna gora	RS-MP, št. 30/03	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Srbija oziroma Črna gora)	Navadni odbitek
37.	Španija	RS-MP, št. 6/02	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Španija)	Navadni odbitek
38.	Švedska	SFRJ-MP, št. 7/81	22.	Oprostitev s progresijo	Navadni odbitek
39.	Švica	RS-MP, št. 15/97	23.	—	Navadni odbitek

Priloga I

40.	Tajska	RS-MP, št. 12/04	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Tajska)	Navadni odbitek
41.	Turčija	RS-MP, št. 8/02	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Turčija)	Navadni odbitek
42.	Ukrajina	RS-MP, št. 12/04	24.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Ukrajina)	Navadni odbitek
43.	Velika Britanija in Severna Irska	RS-MP, št. 12/08	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (Velika Britanija in Severna Irska)	Navadni odbitek
44.	ZDA	RS-MP, št. 10/01	23.	Oprostitev s progresijo, če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira (ZDA)	Navadni odbitek (posebnost, če je državljan ZDA rezident Slovenije)

Vir: Davčna uprava RS 2010.